

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 7 – 12 - 2021

Αριθμ. Πρωτ.: 110

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Ελένη Παπουδάκη
Τηλέφωνο : 2132161000-1204
E - mail : epapoudaki@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ:

1. Το Συνήγορο του Πολίτη
Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη για τα
Δικαιώματα του Παιδιού,
κα Θεώνη Κουφονικολάκου
Χαλκοκονδύλη 17, 104 32 Αθήνα

2. Δ/ση Ψυχικής Υγείας,
Τμήμα Α

3. Αυτοτελές Τμήμα Προστασίας
Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη»,

Σχετ.

1. το υπ' αριθμ. πρωτ. 270104/65893/2021/3-12-2021 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη»,
2. το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ3α/ΕΜΠ 4805/24-11-2020 έγγραφο της Δ/σης Ψυχικής Υγείας,
3. το υπ' αρ. πρωτ. ΠΔΛΥΥ/ΕΜΠ.Γ.Π.οικ.4043/Φ22/15-10-2020 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας,
4. το υπ' αριθμ. πρωτ. 270104/46016/2020/6-10-2020 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη».

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετ. 1 εγγράφου, σας αναφέρουμε τα ακόλουθα:

1. Οι αρμοδιότητες της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές (εφεξής Ειδική Επιτροπή) ορίζονται λεπτομερώς στην παρ. 3 του άρθρου 2 Ν. 2716/99 (ΦΕΚ Α' 96/17-5-1999). Συγκεκριμένα, η Ειδική Επιτροπή «εποπτεύει και ελέγχει την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, όπως το δικαίωμα για αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας, το δικαίωμα για εξειδικευμένη ατομική θεραπεία, το δικαίωμα να αμφισβητεί ο ασθενής στο δικαστήριο την Ακούσια νοσηλεία, να συνομιλεί κατ' ιδίαν με δικηγόρο, να έχει πρόσβαση στα δεδομένα των αρχείων που τον αφορούν, το δικαίωμα να προστατεύει την περιουσία του, το δικαίωμα της κοινωνικής του επανένταξης.». Ειδικότερα δε, «η Ειδική Επιτροπή: α) Δέχεται παράπονα, αναφορές ή καταγγελίες από κάθε πολίτη, οργάνωση, φορέα ή οποιαδήποτε Επιτροπή ή Αρχή. β) Επισκέπτεται σε τακτά χρονικά διαστήματα τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας. γ) Πραγματοποιεί αυτεπαγγέλτως ή μετά από καταγγελία

έκτακτες επισκέψεις σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας. δ) Ενημερώνει τους πολίτες ... ε) Δέχεται και διερευνά περαιτέρω τις ετήσιες υποχρεωτικές εκθέσεις των υπευθύνων των υπηρεσιών ... στ) Υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις ... ζ) Υποβάλλει έκθεση ... η) Παρεμβαίνει κάθε φορά που διαπιστώνει παραβίαση των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές, προβαίνει σε συστάσεις και αποστέλλει αναφορά στο αρμόδιο όργανο για την ποινική ή πειθαρχική δίωξη. θ) Οργανώνει, εποπτεύει και συντονίζει σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους του τόπου κατοικίας ή διαμονής των ατόμων με ψυχικές διαταραχές την εθελοντική δικηγορική αρωγή σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με τις αρχές οργάνωσης του τμήματος δικηγορικής αρωγής του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.».

Ακολούθως είναι προφανές ότι, στις αρμοδιότητες της Ειδικής Επιτροπής δεν εμπίπτει η έκδοση γνωμοδοτήσεων. Στην περίπτωση ΔΑΦ της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη» (εφεξής ΣτΠ), η Ειδική Επιτροπή καλείται να γνωμοδοτήσει. Επιπροσθέτως σας γνωρίζουμε ότι, η Ειδική Επιτροπή είναι θμελής και λειτουργεί αμισθί, δεν έχει πόρους, μέσα, προσωπικό, υποδομές και υποστήριξη, ενώ καλείται να διερευνήσει πληθώρα παραπόνων, αναφορών ή καταγγελιών για παραβιάσεις δικαιωμάτων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

2. Με το σχετ. 2 έγγραφο της Δ/σης Ψυχικής Υγείας διαβιβάστηκε στην Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές (εφεξής Ειδική Επιτροπή) το σχετ. 4 έγγραφο του ΣτΠ, με το οποίο ζητείται να του γνωρίσουμε:

α) «εάν υφίστανται θεσμικά διασφαλισμένες διαδικασίες ή καλές πρακτικές ή έστω οδηγίες του Υπουργείου σας για την εξειδικευμένη προσέγγιση και αντιμετώπιση από το ιατρικό και το νοσηλευτικό προσωπικό δημόσιων νοσοκομείων ή ιδιωτικών κλινικών των παιδιών (ενν: και εφήβων αλλά και ενηλίκων) με ΔΑΦ ή άλλες διαταραχές συμπεριφοράς και παρόμοιες αναπηρίες, που χρήζουν ιατρικής περίθαλψης.».

β) «εάν υφίσταται νομικό πλαίσιο ή οδηγίες, στο πλαίσιο και της εφαρμογής διατάξεων νομοθεσίας αυξημένης τυπικής ισχύος ν. 4074/2012, προκειμένου να διασφαλίζονται «εύλογες προσαρμογές» δηλαδή οι απαραίτητες και κατάλληλες τροποποιήσεις και ρυθμίσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις παιδιών με ΔΑΦ και παρόμοιες αναπηρίες χωρίς δυσανάλογο βάρος (αρ.2) ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβασή τους στο πεδίο της υγείας.» και, τέλος,

γ) «τις τυχόν ενέργειες σας, στις οποίες προτίθεστε να προβείτε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, ώστε σε περίπτωση που πράγματι οι ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών με ΔΑΦ και αναπηρία δεν λαμβάνονται συγκεκριμένα υπόψη κατά τις διαδικασίες παροχής υπηρεσιών υγείας, να διασφαλιστεί θεσμικά και ουσιαστικά ότι θα γίνονται σεβαστά και θα υλοποιούνται στο πεδίο της υγείας.».

3. Επί των ανωτέρω ερωτημάτων που θέτει ο ΣτΠ, παρότι η απάντηση εκφεύγει του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Επιτροπής, σας αναφέρουμε συνοπτικά τις απόψεις μας:

3.1 υφίσταται ανάγκη εναρμόνισης των πρακτικών των σχετικών Μονάδων Υγείας με τις υφιστάμενες Οδηγίες της υπ' αριθμ. 11 Απόφασης της 251ης /10-11-2015 Ολομέλειας του ΚΕΣΥ, για τη νοσηλεία ή/και θεραπεία ανηλίκων παιδιών, σχετικά με την παραμονή του γονέα «δίπλα στο παιδί, με στόχο το παιδί να ηρεμεί και να καθίσταται (πιο) συνεργάσιμο για τη διευκόλυνση του έργου του ιατρού» και,

3.2 ομοίως υφίσταται ανάγκη έκδοσης κατευθυντήριων οδηγιών για τη μεταχείριση ατόμων με αυτισμό (παιδιών και ενηλίκων) στις Μονάδες Υγείας που θα συνταχθεί από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων.

Σε κάθε περίπτωση σας επισημαίνουμε ότι, επί της συγκεκριμένης και διερευνώμενης από τον ΣτΠ αναφοράς, στοιχεία της οποίας αναφέρετε ακροθιγώς στο σχετ. 4 έγγραφο σας, ουδέποτε υποβλήθηκε σχετικός φάκελος στην Ειδική Επιτροπή για να λάβει πλήρη γνώση των συμβάντων και να διερευνήσει η ίδια ή/και να συνδράμει τον ΣτΠ στη διερεύνηση της υπόθεσης.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε άλλη πληροφορία, διευκρίνιση ή συνεργασία.

Με εκτίμηση

**Για την Ειδική Επιτροπή
Η Πρόεδρος**

ΜΑΡΙΑ ΜΗΤΡΟΣΥΛΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κας Υφυπουργού Υγείας,
2. Γενικό Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας
3. Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας
4. Δ/ση Ψυχικής Υγείας
5. Αυτοτελές Τμήμα Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας